

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**Факультет культури і мистецтв
Кафедра хореографічного мистецтва**

**ПОШУК ІДЕАЛУ ЛЮДСЬКОЇ КРАСИ В РОМАНІ Е.РОСТАНА
«СІРАНО ДЕ БЕРЖЕРАК» ЗАСОБАМИ БАЛЬНОЇ ХОРЕОГРАФІЇ**

Кваліфікаційна робота (проект)

Пояснювальна записка

на здобуття вищої освіти “магістр”

Виконав: здобувач 2 курсу 13-231М
групи
Спеціальність 024 Хореографія
Освітньо-професійної (наукової)
програми Хореографія
Магмет Віталій Володимирович

Керівник: кандидатка педагогічних
наук, доцентка, Терешенко Н.В.

Рецензент: викладач
хореографічних дисциплін КЗ
«Херсонський фаховий коледж
культури і мистецтв», Кізяков В.М.

Івано-Франківськ, 2023

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-АНАЛІТИЧНА ОСНОВА ХОРЕОГРАФІЧНОЇ КОМПОЗИЦІЇ	6
1.1. Історико-мистецьке обґрунтування хореографічної композиції.....	6
1.2. Ідейно-тематична основа твору.....	10
РОЗДІЛ 2. ЛІТЕРАТУРНО-ГРАФІЧНИЙ АНАЛІЗ ХОРЕОГРАФІЧНОЇ КОМПОЗИЦІЇ	13
2.1. Композиційно-архітектонічна побудова твору.....	13
2.2. Графічна таблиці твору та опис хореографічного тексту.....	14
2.3. Сценографія.....	15
ВИСНОВКИ	18
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	21
ДОДАТКИ	23

ВСТУП

Актуальність теми. Хореографія на сцені в сучасному виконавському мистецтві є однією з найбільш популярних форм професійної діяльності. В світі літератури та мистецтва питання про ідеал людської краси завжди було актуальним, викликаючи неабияке захоплення та суперечності. Це завдання виявляється складним не лише через індивідуальний підхід до сприйняття краси, але й через пошук тих елементів, які уособлюють ідеал в різних культурних контекстах. У романі "Сирано де Баржерак" французького письменника Едмона Ростана, це питання не тільки висувається на передній план, але і вирішується за допомогою вражаючих засобів виразності, зокрема бальної хореографії.

Роман «Сирано де Баржерак» не лише стає своєрідним лабіринтом пошуку ідеалу, але й відкриває перед читачем захоплюючий світ емоцій, що переплітаються з високим мистецтвом танцю. Бальна хореографія, в даному випадку, виступає не тільки як декоративний елемент, але й як ключовий засіб вираження внутрішніх конфліктів та невизначеності у пошуках краси.

Сучасний етап розвитку української сценічної хореографії позначений поглибленим науковим дослідженням закономірностей формування мистецтва танцю загалом, з'ясуванням його синтетичної природи на практично-виконавському (К.Балог, Є.Васильєва, В.Верховинець, К.Голейзовський та ін) і теоретико-методичному (К.Василенко, А.Гуменюк, Г.Добровольська, Ю.Станішевський та ін.) рівнях.

Попри досить вагомі теоретичні розробки питання синтезу мистецтв у галузі сценічної хореографії, доводиться констатувати недостатність його цілісного, системного висвітлення. Поза полем уваги дослідників продовжують перебувати також взаємодія різних видів мистецтв в

українській національній хореографії з європейськими та світовими традиціями у цій галузі культури.

На межі 20-21 століть ми спостерігаємо становлення синтетичних форм мистецтва, посилення тенденцій до взаємопроникнення різних видів мистецтва. Вони супроводжуються пошуком нових засобів виразності, жанровим розмаїттям, відмовою, зокрема, від традиційних балетних форм, порушенням канонів класичного танцю тощо.

Мета даної роботи полягає у ретельному аналізі роману Ростана "Сірано де Бержерак" для виявлення людської краси та подальшого її вираження через танцювальне мистецтво, зокрема бальну хореографію. В роботі буде використано науковий підхід, розкладаючи предмет на складові частини, та об'єднуючи їх у цілісний висновок - синтез. Дослідження також спрямоване на аналіз принципів діяльності балетмейстера при створенні образів за допомогою хореографічного мистецтва.

Завданнями даного дипломного проекту є:

- проаналізувати теоретичний матеріал та обґрунтувати історико-художні основи хореографічної композиції;
- визначити ідейно-тематичну основу хореографічної композиції;
- охарактеризувати композиційно-архітектурну побудову твору;
- створити графічну таблицю твору з описом хореографічного тексту;
- розробляти оригінальну сценографію та створювати костюми;
- створити власну хореографічну композицію.

Об'єктом дослідження образи роману Едмонда Ростана "Сірано де Бержерак".

Предметом дослідження даної роботи є особливості використання бальної хореографії для розкриття образів Ростана «Сірано де Бержерак».

Методи дослідження. Для повного і глибокого освітлення обраної тематики та досягнення поставленої в кваліфікаційній роботі мети, ми використовували такі методи: збір, узагальнення та аналіз наукових публікацій з даної тематики; порівняння матеріалів власного дослідження з відомими фахівцями з даної тематики; узагальнення дослідженого матеріалу.

Наукова новизна результатів.

1. Виконання розробки та створення власної унікальної хореографічної композиції, де особлива увага приділяється творчому підходу та інноваціям у вираженні мистецького послання через рух. Розгляд аспектів таких як форма, ритм, та динаміка для створення оригінальної та вражаючої хореографічної ідентичності.

2. Реалізація оригінального самостійного втілення хореографічного світу, який базується на унікальній лексиці бальної хореографії. Використання розробленої та вдосконаленої техніки для ефективного вираження мистецьких ідей та емоцій у кожному русі та позі.

Створення самостійно розробленого теоретичного матеріалу, який служить описом та поясненням використаної хореографічної концепції. Включення в аналіз елементів теорії танцю, структури композиції та педагогічних підходів, які допомагають розкрити значення та виразові можливості створеної хореографії.

Практичне значення полягає у створенні реалізаційної моделі нових хореографічних композицій. У подальшому це дасть можливість використовувати хореографічні задуми як в театральних постановках так і в інших мистецьких заходах в концертах, вечорах, проєктів а також використання теоретичного матеріалу для ознайомлення в аматорських колективах учасників з темою хореографія і література.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИКО – АНАЛІТИЧНА ОСНОВА ХОРЕОГРАФІЧНОЇ КОМПОЗИЦІЇ

1.1. Історико–мистецьке обґрунтування хореографічної композиції

В естетиці існує чітко сформоване поняття образної природи мистецтва загалом, а також художнього образу зокрема. За визначенням В. Бичкова, художній образ є цілісною духовною єдністю, яка виражає та репрезентує певну реальність у режимі більш-менш ізоморфізму (подібність форми). Цей образ реалізується в повному обсязі лише під час естетичного сприймання конкретного художнього твору адресатом у його внутрішньому світі.

В естетиці існує чітко сформоване поняття образної природи мистецтва загалом, а також художнього образу зокрема. За визначенням В. Бичкова, художній образ є цілісною духовною єдністю, яка виражає та репрезентує певну реальність у режимі більш-менш ізоморфізму (подібність форми). Цей образ реалізується в повному обсязі лише під час естетичного сприймання конкретного художнього твору адресатом у його внутрішньому світі.

У рамках нашого дослідження ми визначаємо художній образ як відтворення реальності в часі та просторі через використання пластики людського тіла, таких як рухи, пози, жести та міміка. Цей процес обов'язково емоційно і чуттєво забарвлений виконавцем. Успішність будь-якої хореографії залежить від гармонійного поєднання його структурних елементів, таких як дбайливо написане лібрето, добре підібрана музика, майстерно оформлений хореографічний текст і художнє втілення, що

відповідає концепції. Особливу вагу має передача сюжету через танцювальні образи.

Взаємодія хореографа з виконавцями в процесі створення постановки відбувається на постійній основі. Досвідчений та розумний балетмейстер будує хореографічний текст, враховуючи оригінальність танцюриста. Під час формування хореографічних образів особлива увага приділяється розкриттю особистості митця, вдосконалюючи як форму - пластику тіла та акторську виразність, так і зміст - чуттєво-емоційну насиченість.

Фізичні здібності артиста у спортивних бальних танцях та його професійна майстерність, такі як бездоганне володіння академічним класичним танцем і виразне виконання рухів, що становлять танець, грають важливу роль у формуванні хореографічного образу. Однак крім цього, правильна передача і виразність хореографічних образів сприяють розвитку музичного слуху та почуття ритму, артистизму, витривалості, зорової пам'яті та інших аспектів мистецтва.

Щоб краще освітлити тему, наведемо декілька яскравих прикладів із історії українського балету, які ілюструють важливість взаємодії всіх структурних елементів у співпраці хореографа з виконавцями. У національному балеті зустрічаємо численні випадки сміливих експериментів, де творчий пошук базується на особистому розумінні пластичного образу, що призводить до яскравого втілення художнього образу на сцені.

1. В. І. Коларов "Заповіт" (1924): Український балетмейстер В. І. Коларов створив балет "Заповіт", який був присвячений творчості Тараса Шевченка. В цьому творі художній образ поєднується із національним елементом, де використано українські народні мотиви та традиційний етнічний стиль.

2. Роман Григорів "Дівчина з Феєрії" (1940): Цей балет став експериментальним вираженням національного колориту в поєднанні з елементами сучасного мистецтва. Тут художні образи розвиваються у контексті сучасних реалій, демонструючи відмінність і варіативність українського балету.
3. Леонід Мясін "Легенда про Каялу" (1963): Балет став своєрідним злиттям української естетики та сучасного танцю. Леонід Мясін використовував елементи традиційного фольклору та національних ритмів, щоб створити унікальний образ, який привертав увагу глядача.

Ці приклади відображають не лише велику різноманітність стилів українського балету, але і важливість взаємодії між хореографами та виконавцями в процесі створення творів мистецтва. Такий творчий діалог сприяє народженню унікальних і вражаючих образів на сцені.

У 16 столітті бальні танці набули величезного масштабу та складності в постановці. Вони виконувались під музичний супровід невеликого оркестру. Виникнення міст та університетів відкрило новий етап для мистецтва середньовіччя. Поступове ускладнення танцювальної лексики та композицій призвело до необхідності тривалого навчання вмінню танцювати.

У 1920-х роках в Англії виникла спеціальна Рада з бальних танців, де англійські експерти систематизували і стандартизували відомі танці того часу, такі як вальс, швидкий і повільний фокстрот, танго. Це призвело до створення змагальних танців, які поділяються на два напрямки - спортивні та соціальні.

У 1950 році кількість стандартних бальних танців зростає, оскільки до них було додано п'ять латиноамериканських танців.

На початку 1960-х років виник новий підхід до розуміння суті латиноамериканських танців. Уолтер Лаєрд, у своїй книзі "Техніка

латиноамериканського танцю", надав ґрунтовний опис цього виду танцю. Ця книга сприяла якісному вдосконаленню виконання латиноамериканських танцювальних програм.

На сучасному етапі бурхливого розвитку спостерігається з'явлення нових танцювальних напрямків та шкіл танців. Щодо спортивних бальних танців, експерти висловлюють дуже різні та суперечливі думки.

По-перше, фахівці не можуть порівнювати мистецтво (арт) і префікс "спортивний", оскільки це дві різні сфери. По-друге, не всі експерти вважають спортивний бальний танець самостійною хореографічною системою, в якій простежується власна школа, виконавська майстерність та художня думка. Деякі помилково розглядають його як повсякденне (соціальне) явище.

Наукові дослідження показують, що термін "бальний" відноситься до парних непрофесійних світських танців, що виникли в середньовічній Європі. Сучасні спортивні бальні танці суттєво трансформувалися в контексті європейської культурної еволюції.

Бальні танці суттєво вплинули різноманітні етнічні джерела і, безпосередньо, професійне спрямування в танці. Вони були включені до бального гуртка та характеризувалися такими особливостями:

Парні танці (латиноамериканські танці): Вони відзначаються свободою пересування та виконанням у парі. Це створює особливу динаміку і взаємодію між партнерами.

Особлива техніка виконання: Техніка бальних танців відрізняється від інших видів танців і вимагає спеціальної виснажливої підготовки. Виконавці повинні володіти особливим стилем і технікою, що робить цей вид танцю вище за межами простої рухової активності.

В даний час з розвитком хореографічного мистецтва, з появою нових стилів, з удосконаленням техніки виконання, з рівнем розвиток технічних засобів, хореографи мають більше можливості для реалізації

власних ідей, а для виконавців розкрити художнє зображення та донесення до глядача зміст дії

Ми не стоїмо осторонь часу і, використовуючи різні експресивні засобами танцю, створили власну хореографічну композицію, в якій намагалися створити художні образи молодих закоханих у різних проявах.

1.2. Ідейно-тематична основа твору

Тема: пошуку ідеалу в коханні.

Ідея: полягає в тому щоб знайти своє справжнє кохання «З чистого лиця не п'ють воду».

Надзавдання: це порівняння героїв роману, їх почуття, ставлення один до одного через бальний танець.

Наскрізна дія: чоловіки та жінки, відмінність у сприйнятті кохання.

Конфлікт: протидія між красою і розуму.

Видова спрямованість: бальна хореографія.

Танцювальна форма: хореографічна композиція.

Танцювальний жанр: лірико-романтичний.

Лібрето. Музика починає свій таємничий лад, неначе запрошуючи глядача в захоплюючий світ естетичного вишукання та внутрішньої краси. Сцена розцвітає перед нашими очима, наповнена вишуканими образами і емоційно насиченими рухами балету. У цьому величному та загадковому світі мистецтва об'єднуються моменти витонченої грації та пошуку справжньої краси.

Акт 1 розкриває перед глядачем таємничий світ зовнішньої та внутрішньої краси. Витонченість і елегантність витанцьовуються групою танцівників, водночас відображаючи зовнішню красу. Проте, розкриваючи глибини душі у виразних соло, ми відкриваємо темний куток таємниць та самооцінки головного героя, Сирано.

АКТ 1: Вступ

Музика відображає атмосферу пошуку та таємничості. Сцена вражає своєю елегантністю та розкішшю.

Сцена 1: Витонченість

Група танцівників виконує витончені та елегантні пасажі, що символізують красу, яка визначається зовнішнім виглядом.

Сцена 2: Внутрішня краса

Виразні солісти демонструють танець, що виражає внутрішню красу та душевну глибину. Їхня грація та легкість рухів вказують на те, що справжня краса народжується в серці.

Сцена 3: Тінь самооцінки

Головний герой, Сирано, виконує танець, який виражає його тінь самооцінки. Його рухи можуть бути сумними та важкими, щоб підкреслити його внутрішній біль.

У другому акті розвивається захоплива історія зустрічі ідеалу. Танці Сирано та Кріштїни віддзеркалюють палке бажання бути ближчим до ідеалу краси, тоді як ревності і внутрішній конфлікт відображаються у виразних рухах решти персонажів.

АКТ 2: Зустріч ідеалу

Музика стає емоційнішою, відображаючи появу ідеалу краси.

Сцена 1: Зустріч героїв

Сирано зустрічає Кріштїну, представляючи ідеал краси. Танець їхнього знайомства може бути емоційним та вражаючим, відображаючи палке бажання Сирано бути ближчим до ідеалу.

Сцена 2: Ревності

Танець Сирано з іншими чоловіками, конкуруючи за увагу Кріштїни, виражає його ревності та внутрішній конфлікт.

Сцена 3: Пошук ідеалу

Сирано розпочинає танець, що відображає його постійний пошук ідеалу краси. Рухи можуть бути енергійними та виразними, показуючи його внутрішню боротьбу та наполегливість.

Акт 3 втілює момент триумфу, коли Сирано досягає свого ідеалу. Об'єднання внутрішньої та зовнішньої краси в танці з Кріштіною веде до виразного триумфу, що вражає і захоплює глядача.

АКТ 3: Досягнення ідеалу

Музика доходить до свого кульмінаційного моменту, відзначаючи досягнення ідеалу.

Сцена 1: Об'єднання

Сирано і Кріштіна танцюють разом, об'єднуючи внутрішню та зовнішню красу. Рухи стають гармонійними та повні енергії.

Сцена 2: Триумф

Головний герой танцює триумфальний танець, відзначаючи його досягнення ідеалу. Емоції на його обличчі та рухи вказують на його внутрішню перемогу.

Сцена 3: Висновок

Акт завершується емоційним фіналом, в якому танцівники виражають радість і вдячність за здійснення пошуку ідеалу краси.

У цьому захоплюючому балеті кожен рух, нота і мить виражає внутрішню боротьбу та красу, що завжди була таємницею пошуку ідеалу людської краси.

РОЗДІЛ 2.

ЛІТЕРАТУРНО-ГРАФІЧНИЙ АНАЛІЗ ХОРЕОГРАФІЧНОЇ КОМПОЗИЦІЇ

2.1. Композиційно-архітектонічна побудова твору

Експозиція - Інтродукція в основний сюжет, представлення персонажів та основних конфліктів.

Зав'язка - Поява конфлікту або внесення елементів, що створюють інтригу та напруження.

Розвиток дії - Поступове розкриття сюжету, розвиток персонажів та додавання нових обставин.

Кульмінація - Найбільш напружений та важливий момент, де вирішується головний конфлікт.

Розв'язка - Завершення основного сюжету, роз'яснення конфліктів і подій, можливо, з додатковими висновками або епілогом.

Таблиця 2.1.

Композиційно-архітектонічна побудова твору

Назва частини	Кількість тактів	Зміст
Експозиція	16 тактів	Поява героїв Сірано та Крістіана.
Зав'язка	24 такти	Поява героїні Роксани.
Розвиток дії	60 тактів	Герої вчаться танцю. Бородьба героя з супротивником та обставинами.
Кульмінація	24 такти	Дії героя та героїні. Героїна дізнається хто є насправді Сірано.
Розв'язка	16 тактів	Смерть героя і героїні

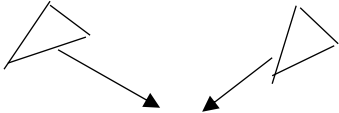
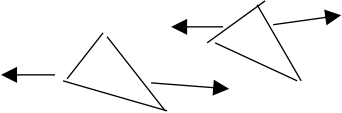
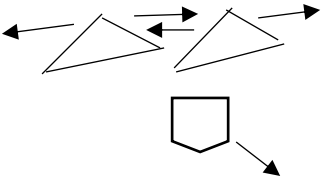
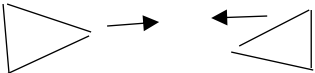
2.2. Графічна таблиця твору та опис хореографічного тексту

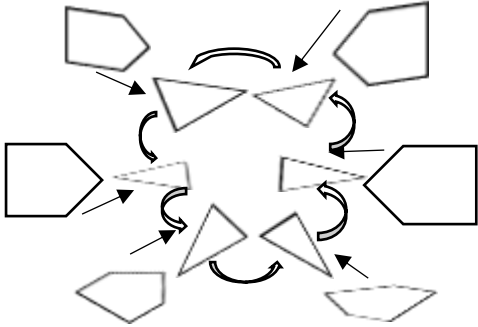
Графічна фіксація постановки оформлюється у вигляді таблиці, з використанням загальноприйнятих умовних позначок та скорочень.

Спина дівчини		- Обличчя дівчини
Спина хлопця		- Обличчя хлопця
Напрямок руху		
Рух по колу		

Таблиця 2.2.

Графічна фіксація постановки

Малюнок танцю	Кількість тактів	Хореографічний текст
	16 тактів	З правої третьої куліси рухом №1 виходить Сирано. З лівої другої куліси рухом №2 виходить Крістіан.
	16 тактів	Вчать Румбу, комбінацію №1
	16 тактів	Вихід Роксани
	24 такти	Дуель танго між Сирано та Крістіаном, композиція №2

	18 тактів	Бал, танець. Віденський вальс. Композиція №3
---	-----------	--

2.3. Сценографія

Сценографія до нашої бальної хореографічної композиції відзначається мінімалізмом, спрямованим на підкреслення важливості виконавців і їхнього виступу. Основним акцентом є актори і їхні танці, і вся сценографія спроектована так, щоб ніяк не відволікати увагу глядачів.

Світлова партитура

Наша хореографічна композиція відрізняється від інших завдяки важливій ролі, яку відіграє світло, перетворюючись при цьому в самостійний елемент мистецтва та впливаючи на сприйняття глядачами.

На етапі експозиції розгортаються софіти, розташовані над сценою, що забезпечують рівномірне освітлення і фоновий ефект. Бічні світильники поступово активуються, підсвічуючи виконавців, що входять з різних боків.

Зав'язка покладає основу для роботи раніше зазначених освітлювальних приладів. З розвитком дії, контрсофіти розпочинають освітлювати виконавців, ложа освітлюють передній план сцени, а портали додають глибину образу.

Подібна робота освітлювальних приладів триває протягом наступних частин хореографічної композиції, включаючи кульмінацію та розв'язку. У

фінальному виступі виконавці максимально підсвічуються контрсофітом і рампою, створюючи враження максимального сяйва.

Ескізи костюмів

Костюми для хореографічної постановки "Сірано де Бержерак" повинні відображати стилістику та епоху, в яку дія вистави вставлена. П'єса Ростана де Бельбо, написана в 1897 році.

Опис ескізів костюмів для деяких головних персонажів:

Сірано де Бержерак:

Верхній одяг: Довгий чорний каптан або плащ із смугастою підкладкою з білого або кремового матеріалу, який може бути видно підчас руху.

Головний убір: Великий чорний фетровий капелюх із струнками пером уздовж бріда, що надає образу романтичного літератора.

Аksesуари: Можливо, пояс із широким поясом та мечем на боці, оскільки Сірано був відомим дуельним майстром.

Роксана:

Сукня: Довга, вишукана сукня фасону епохи бароко або ренесансу з багатими декоративними елементами, такими як оборки, мереживо та вишивка.

Головний убір: Велика шовкова чи органзова чуприна з великою стрічкою або бантом.

Волосся та прикраси: Високий зачіска з об'ємом на голові та можливо, кілька прикрас, таких як великі перлини або дорогоцінні камені.

Кріштофер:

Костюм: Для Кріштофера може підійти менш розкішний та більш суворий костюм, який відображає його військовий статус.

Аksesуари: Меч або рапіра, щоб підкреслити його військовий стиль та характер.

Костюми для інших персонажів також можуть відображати їх соціальний статус і особливості характеру. Важливо враховувати стиль епохи та персональність кожного героя, щоб створити гармонійний та аутентичний образ для п'єси "Сірано де Бержерак". Чоловіки, які виступають в сучасному танці, можуть одягати бордові сорочки, які залишаються незаправленими в брюки, підкреслюючи більш вільний та модерний стиль.

ВИСНОВОК

Наш аналіз різноманітності хореографічного мистецтва і його розвитку в XXI столітті правильно вказує на багатство та різноманіття танцювальної культури сьогодення. Можна відокремити ключові висновки із даного аналізу:

1. Різноманіття жанрів і форм хореографії: Справді, сучасна хореографія охоплює безліч жанрів і форм, починаючи від класичного балету і народних танців до сучасних стилів, таких як сучасний танець, хіп-хоп, контемпорарі та інші. Це відкриває можливість для танцюристів і хореографів виразно виражати свої ідеї та створювати різноманітні танцювальні виступи.
2. Історія розвитку хореографії: Виправдовуючи сучасні досягнення, важливо враховувати історію розвитку хореографії, включаючи класичний танець і народні традиції. Ця спадщина створює основу та впливає на сучасну танцювальну сцену.
3. Сучасність і технологічний прогрес: Хореографія також відчула вплив сучасного наукового та технічного прогресу. Технології, такі як відеопроєкція та комп'ютерна графіка, використовуються для створення нових вражаючих танцювальних виступів.
4. Співпраця і взаємозв'язок жанрів: Сучасні хореографи і танцюристи часто поєднують елементи різних жанрів та стилів хореографії, створюючи унікальні і сучасні вистави, які поєднують традицію і новаторство.
5. Значення фундаментальних хореографічних наук: Класичний танець і народний танець продовжують відігравати важливу роль у формуванні та збереженні хореографічної культури. Вони є основою для розвитку та збагачення сучасних танцювальних форм.

Висновок полягає в тому, що сучасна хореографічна культура - це динамічна, різноманітна та жива сфера, де традиція і інновація знаходять спільну мову. Сучасні хореографи мають можливість експериментувати, але вони також повинні розуміти і вдячно цінувати спадщину та основи хореографії, що допомагає розвивати цю мистецьку галузь у сучасному світі.

В результаті даної роботи ми відзначили ключові етапи і завдання у процесі створення власної постановки, включаючи аналіз теоретичного матеріалу та історично-мистецьких засад.

Особливо цінним є наш підхід до створення лібрето для хореографічної композиції. Це лібрето допоможе аудиторії краще розуміти та сприймати нашу постановку, розкриваючи суть і повідомляючи ідеї, які ми бажаємо висловити через танець. Такий додатковий контекст може робити виступ більш доступним і ефективним для глядачів.

Цей підхід також свідчить про глибокий розуміння процесу створення хореографії та ролі теоретичного аналізу у формуванні та реалізації хореографічних ідей.

Поєднання різних музичних жанрів і обробок у нашій музичній композиції також може додало глибини та варіативності до нашого виступу. Цей підхід дозволяє створити багат шарову інтерпретацію сюжету і забезпечити виразність кожного моменту нашого танцю.

Наш підхід до вибору музичного супроводу для хореографічної композиції відображає творчий підхід та бажання створити багатогранну та ефективну постановку. Поєднання класичної музики, сучасних композицій та класичної музики в сучасній обробці може мати численні переваги:

Емоційна глибина: Класична музика часто відома своєю глибокою емоційною силою. Її поєднання з сучасними звуками може створити яскравий контраст та додати виставі багат шаровості.

Цей підхід до музичного супроводу дозволяє створити хореографічну композицію, яка буде історично основою, але водночас сучасною та захоплюючою.

Ефективне використання світла може суттєво покращити візуальний вигляд та імпаکت хореографічної композиції, підсилюючи настрій та виразність.

Наше рішення зробити сценографію простою та невибагливою, залишаючи головний акцент на виконавцях і постановці, є також важливим підходом. В цьому випадку глядачі мають можливість глибоко поглибитися в хореографію і відчувати силу вистави, не відволікаючись від непотрібних деталей сценографії.

Костюми акторів підкреслюють їхні образи.

Сценічне втілення хореографічної композиції, яке базувалось на отриманих знаннях та на графічній таблиці твору, стало останнім завданням, виконавши яке ми завершили роботу над кваліфікаційним проектом.

Отже, ознайомлення і практикування класичних принципів балетмейстерської роботи є одним з дієвих шляхів реалізації системи вдосконалення хореографічної освіти і внаслідок цього розвитку професійного та освіченого балетмейстера, який успішно реалізує свій творчий потенціал у професійній діяльності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Бальні танці : Метод. посіб. / Г. Б. Шаталова, В. О. Новіков, Н. І. Новікова, Е. Ерцкая. 2013.
2. Бердовський А., Бондаренко А. Композиції та етюди танців народів світу. К:Наукова думка, 1976. І ч.
3. Бугаєць Н., Пінчук О., Пінчук С. МИСТЕЦТВО БАЛЕТМЕЙСТЕРА : навч.-метод. посіб. для студентів-хореографів бал. спеціалізації спец. "Хореографія". Харків, 2012. 90 с.
4. Колногузенко, Б. Види мистецтв та хореографії. Харків: ХНАК.
5. Горбань І. Фольклор і фольклористика болгар в Україні. Львів, Ін-тут народознавства НАН України, 2014. 256 с.
6. Види бального танцю - Las Sendas. Las Sendas. URL: <https://www.fredastaire.com/uk/las-sendas/types-of-dance/>
7. Голдрич О. Хореографія: посібник з основ хореографічного мистецтва та композиції танцю. Львів:СПОЛОМ, 2006.
8. Кашевський О. Європейські бальні танці, теорія та методика викладання : Метод. рек. до навч. дисципліни. Луцьк, 2018. 57 с
9. Михайлов М. Болгарська музична культура / Ред. Л. Височинська, М. Хлівецька. К. : Радянська Україна, 1963. 48 с.
10. Костюми для бальних танців. Жіночий журнал моди, краси і здоров'я. URL: <http://newsdaily.com.ua/legka-odyag/kostyumi/349-kostyumi-dlya-balnixtanciv.html> 9.
11. Латиноамериканський бальний танець та методика його викладання : конспект лекцій. Харків, 2019. 33 с.
12. Сизоненко В. ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА СУЧАСНОГО БАЛЬНОГО ТАНЦЮ : навч. посіб. Умань, 2017. 200 с.
13. Терешенко Н.В. Історія та методика бального танцю: навчально – методичний посібник для студентів напрямку підготовки

- (спеціальності) Хореографія* вищих навчальних закладів. Херсон : МПП «Издательство «ІТ».2015. 220с.
- 14.Учасники проєктів Вікімедіа. Бальні танці – Вікіпедія. Вікіпедія. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Бальні_танці
- 15.American Smooth. Студія танців у Києві. Школа і уроки танців. URL: <https://www.bigdance.com.ua/dances/american-smooth/>
- 16.American Smooth Факультет хореографічного мистецтва. Факультет хореографічного мистецтва. URL: <http://dance.knukim.edu.ua/americansmooth/>
- 17.Лерд В. Техника латиноамериканских танцев. М. : Астрель, 2004. 320 с.
- 18.Голдрич, О. Хореографія. Львів: СПОЛОМ. 2006
- 19.Плахотнюк, О. Стили та напрямки сучасного хореографічного мистецтва. Львів: ЦТДЮГ. 2009
- 20.Плахотнюк, О. Виховний та мистецький вплив сучасного хореографічного мистецтва на розвиток творчих здібностей молоді: тенденції та перспективи розвитку. Львів: ЦТДЮГ. 2014
- 21.Плахотнюк, О. Сучасне хореографічне мистецтво: підґрунтя, тенденції, перспективи розвитку. Львів: СПОЛОМ. 2016

ДОДАТКИ

